

CENY OGŁOSZEN

za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumera'a wynosi miesięcznie 2.—
 Redakcji, Adres: Sosnowiec, ul. 1-a
 Biblioteka Jagiellońska
 sw. Anny 12
 04.247

ODDZIAŁY:

KIEŁCE, Wesola 7 tel. 13-78; BĘDZIN, Sączewskiego Nr. 29; DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADZ, Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów tel. 7-19-66.

Koncentracja wojsk niemieckich?

Nadzwyczajne ćwiczenia wojskowe w Czechach

PRAGA, 21. 5. Oficjalnie komunikują: W porozumieniu z rządem minister obrony narodowej powołał dzisiaj tj. w sobotę na nadzwyczajne ćwiczenia, zgodnie z postanowieniami prawa o obronie narodowej jeden rocznik rezerwy I-ej klasy i jeden rocznik rezerwy II-ej klasy, oraz techników, należących do jednostek specjalnych. Powodem tego zarządzenia jest konieczność szkolenia rezerwistów w obchodzeniu się z nowoprowadzonym uzbrojeniem — podobnie jak robi się to w innych krajach. Jednocześnie nie brano pod uwagę konieczności podniesienia niewystarczających obecnie efektów oraz zapewnienia w tych niespokojnych dniach porządku, spokoju i bezpieczeństwa w państwie oraz uniemożliwienia powtórzenia się incydentów, które miały miejsce w różnych miejscowościach republiki.

ministra spraw zagranicznych v. Ribbentropa, z którym odbył przeszło godzinną rozmowę.

Rozmowa dotyczyła stosunków czechosłowacko - niemieckich w związku z pogłoskami o koncentracji wojsk niemieckich na granicy czechosłowackiej.

Utrzymują, że ambasador brytyjski zażądał od niemieckiego ministra spraw zagranicznych potwierdzenia zapewnienia, iż przesunięcia wojsk niemieckich nad granicą czechosłowacką nie mają na celu żadnej akcji wojskowej przeciw Czechosłowacji.

Przesunięcia wojsk, v. Ribben-

trop tłumaczy przeniesieniem oddziałów z kwatery zimowych do letnich.

Kampania antyczeska w Niemczech przybrała w ciągu ostatnich godzin tak wielkie rozmiary, że zaczyna być niepokojąca.

Wiadomości z Czechosłowacji podawane są w formie sensacyjnej.

Na podstawie nadeszłych do Pragi wiadomości o koncentracji wojsk niemieckich na granicy czechosłowackiej również rząd praski zwrócił się do rządu Rzeszy o wyjaśnienie w tej sprawie.

Wyjaśnienie brzmiało identycznie, jak podane wyżej.

zachodnie) podczas rozpraszania (tłumu) zostało rannych trzech zandarmów. Dokonano trzech aresztowań.

Wszystkie te incydenty zostały szybko zlikwidowane przez policję i zandarmierię.

*****

Kto znakomite Piwo TYCHY

codziennie kosztuje
Temu zdrowie i humor stale dopisuje.

*****

Smierć dziecka

POD SAMOCHODEM.

MIECHÓW, 21. 5. Na szosie pod Wielką Komorą (w miechowskim), szofer Jan Lenard z Krakowa (zakład ks. Pijarów) najechał na trzyletniego Ryszarda Masłowskiego, który doznał pęknięcia czaszki i zmarł na miejscu. Winę wypadku ponosi szofer.

Wieśniak postrzelony

PRZEZ RZĄDCĘ MAJĄTKU

MIECHÓW, 21. 5. Powracający w nocy z wesela, Władysław Koziński z Janowiczek, gm. Raclawice, został potrącony przez rewolwer przez rządcę maj. Dziemierzycę, Juliana Lorusza, w nogę powyżej kolana. Sprawca tłumaczy się, że strzelał tylko na postrach, gdyż ranny miał się awanturować.

Krwawe starcia w Czechosłowacji

Znamienne oświadczenie prem. Hodży

PRAGA, 21. 5. Premier Hođa przyjął dziennikarzy.

Żadne z państw nie było jeszcze w takiej sytuacji, w jakiej znajduje się Czechosłowacja — oświadczył Hođa — wskazując na ogromny wzrost ruchu narodowo - socjalistycznego. Rozrost tego ruchu stawia rząd czeski wobec jednego z najważniejszych zadań polityki wewnętrznej.

Czeska agencja telegraficzna donosi o szeregu incydentów, które wydarzyły się w różnych miejscowościach

Czechosłowacji. O Decinie (północne Czechy) zwolennik Henleina został ranny przez dwóch socjal-demokratów niemieckich.

W pobliżu Janova (Czechy wschodnie) podczas bójki w oberży w miejscowości Brlnka odnieśli rany socjal-demokrata niemiecki i zwolennik Henleina.

W Chomutowie (Komotau) 5 żołnierzy czeskich musiło bronić się przeciwko 60 napastnikom. Jeden żołnierz odniósł ciężkie rany.

W Chodowie (Czechy północno -

BERLIN, 21. 5. Brytyjski ambasador Anderson odwiedził w południe

Pierwsza ofiara kąpielii W CZELADZI.

Tadeusz Szostak, lat 11, zamieszkały przy ul. Szpitalnej w Czelaździ utonął wezoraż w czasie kąpielii. Szostak kąpał się w Brynicy kolo tak zw. Łączek i chciał przedostać się na drugi brzeg rzeki. W pewnym momencie chłopiec stracił grunt pod nogami i począł tonąć. Po dwukrotnym wzmurzeniu się z wody niebezpieśliwy chłopiec poszedł na dno, znajdując śmierć w murdach Brynicy.

Szostaka wydobyto z wody po pół godziny, lecz wszelki ratunek stał się bezowocnym.

—oCo—

Budowa kościoła W DOBRĄKOWIE.

OLKUSZ, 21. 5. Odbyła się w Dobrakowie, gm. Kidów uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod budujący się kościół parafialny.

Na uroczystość przybył ks. biskup Sonik z Kielec, powitany przez kapłanów z okolicy i miejscową ludność przy dwóch bramach triumfalnych. — Po odprawieniu modłów, ks. biskup dokonał poświęcenia miejsca, przetrzazonego pod budowę kościoła i polozył pierwszy kamień, po czym wygłosił przemówienie, udzielając zgromadzonemu błogosławieństwa.

WARSZAWA, 21. 5. Dnia 21 bm. w trzecim dniu sesji rady naczelnej OZN. odbyło się pod przewodnictwem szefa obozu gen. St. Skwarczyńskiego posiedzenie plenarne rady, na którym sprawozdanie z obrad poszczególnych komisji zagadnieniowych składali ich przewodniczący: sprawozdanie z obrad komisji rolnej złożył sen. gen. Galica, komisji inwestycyjnej — gen. Górecki, komisji oświatowej — prof. Bystroń i komisji narodowościowej — dyr. Katelbach.

Rada Naczelna przyjęła rezolucję, uchwalone przez poszczególne komisje zagadnieniowe.

Następnie przedstawiciele poszczególnych okręgów organizacyjnych oświadczyli najważniejsze potrzeby i bo-

łączki swych terenów.

Rada naczelna uchwaliła jednogłośnie wysłać do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego, Naczelnego Wodza Marszałka Edwarda Śmigłego Rydza i Pani Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej depesze hołdownicze.

Na zakończenie sesji przemówił szef OZN. gen. St. Skwarczyński, który analizując swoje wrażenia, wymienił: debata rady naczelnej, a w szczególności z obrad komisji zagadnieniowych stwierdził, że, jakkolwiek członkowie rady naczelnej pochodzą z różnych ośrodków, z różnych warstw społecznych, holdujących różnym zapatrywaniom społeczno - politycznym,

to, jednak w obliczu konkretnych problemów różnice te zatarły się zupełnie.

Postawa wszystkich uczestników w stosunku do omawianych problemów była rzeczowa i pozytywna. Świadczy to że wobec konkretnej pracy realizacyjnej istotnie znikają dawne przegródki indywidualnych czy grupowych poglądów i następuje prawdziwe i zgodne współdziałanie dla wspólnego celu.

Stwierdzając w zakończeniu swoje go przemówienia, że podstawą konsolidacji narodu winna być realna, twórcza i rzeczowa praca dla państwa i narodu, szef OZN. gen. St. Skwarczyński wezwał obecnych do wzmocnienia wysiłku nad realizowaniem Polski wielkiej potężnej i sprawiedliwej.

Zapraszamy wszystkich do najliczniejszego zwiedzania

X. TARGÓW KATOWICKICH

w czasie od 22.V. do 6.VI. 1938 r.

Tereny wystawowe przy parku Kościuszki w Katowicach tel: 30071

Tragiczna śmierć domokrażcy

Mimowolny zabójca skazany na rok więzienia z zawieszeniem

Mieszkańcy śródmieścia Sosnowca poruszeni zostali niedawno temu wstrząsającym zabójstwem, dokonanym na ul. Sobieskiego.

Patrol policji, przechodzący wieczorem ulicą Sobieskiego w Sosnowcu zauważył leżącego na chodniku pijanego mężczyznę obok którego leżał koszyk z porzucanymi drobiazgami, przeznaczonymi na sprzedaż.

Ślady na miejscu stwierdziły, że mężczyzna ten pobił się z kimś.

Pijanego doprowadzono do aresztu miejskiego, gdzie oświadczył, że nazywa się Jan Szałowski i jest wędrownym handlarzem, nie pamiętał jednak że czy bił się z kimś, i czy go kto pobił. Po tych wyjaśnieniach, Sz. zapadł w głęboki sen, co zdawało się być rzeczą naturalną, wobec jego stanu opilstwa.

Nazajutrz, gdy chciano Szałowskiego obudzić, przekonano się wśród ogólnego zdumienia, iż jest on martwy.

Wezwany lekarz stwierdził zgon wskutek wewnętrzno-czaszkowego krwotoku.

Natychmiast wdrożone śledztwo wysławiło przyczynę śmierci nieszczęśliwego pijaka.

Szałowski upił się w Szopienicach z drugim domokrażnym sprzedawcą i przybywszy do Sosnowca ledwie trzymał się na nogach. Jakiś przechodzień, któremu Szałowski stanął na drodze, uderzył go dwukrotnie w twarz.

Pijany Szałowski padł tyłem na bruk, uderzając się w głowę.

Silny uraz w tył czaszki spowodował w następstwie śmierć.

Mimowolnym zabójcą Szałow-

skiego okazał się 37-letni Piotr Staszczak (Sosnowiec, Kościuszki 4) który stanął wczoraj przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu.

Skazany został na rok więzienia z zawieszeniem wykonania kary na pięć lat. Bronił go adw. Ursztajn.

BUSKO - ZDROJ

ZIEMI
KIELECKIEJ

PAŃSTWOWY ZAKŁAD ZDROJOWY

Sezon kąpielowy od 1 maja do 31 października

Kąpiele siarczano-słone i mułowe, Zakład Przyrodolecznicy, Kąpiele słoneczne. — — —
WSKAZANIA reumatyzm stawowy i mięśniowy, Gościec rzekomy i zakazy.
LECZNICZE Zestawy stawów pozapalne i pourazowe. Choroby skórne.
Choroby układu nerwowego. Zapalenie nerwów i ischias.

CENY KĄPIELI: zabiegów leczniczych, pensjonatów i pokojów umeblowanych umiarkowane.

DOJAZD: stacja kolejowa KIELCE, skąd autobusami P.K.P. do BUSKA-ZDROJU.

Afera trucicielska w Sułoszowej

Śmierć dwojga staruszków w tajemniczych okolicznościach

OLKUSZ, 21.5. W odstępach dwudniowych zmarli w tajemniczych okolicznościach małżonkowie 69-letni Jan Baran i 71-letnia jego żona,

Kto wygrał na loterii?

W ub. piątek w dalszym ciągu loterii padły następujące główne wygrane:

Stała dzienna wygrana zł. 20.000 padła na nr. 88789
Zł. 50.000 na nr. 129351

licznościach małżonkowie 69-letni Jan Baran i 71-letnia jego żona
77919 78373 79539 82254 82958 91904
95552 97474 99947 101571 104483 108897
111683 112887 119775 120301 12778
131099 132162 134941 13694 137285
143274 144219 152442 153640

We wczorajszym ciągu padły następujące główne wygrane:
Stała dzienna wygrana zł. 5.000 pa-

W 12 dniu ciągnięcia IV klasy znów padły wygrane:

Zł. 20.000 na Nr. 88.789

„ 10.000 „ „ 122.130

„ 5.000 „ „ 153.812

w szczęśliwej kolekturze

W. KAFTALISKA

KATOWICE, Dyrekcyjna 2

Zł. 10.000 na n-ry: 19697 20030
39366 108065

Zł. 5.000 na n-ry 45160 93843 152924
153812

Zł. 2.000 na n-ry: 1221 7504 32095
32952 44624 57116 77146 82583 91184
95865 96368 117859 125083 142204
149991

Zł. 1.000 na n-ry: 10628 24536 31934
39108 47685 51529 52666 64874 67561
67725 68024 72747 73012 74169 74936

dła na nr. 157057.

Zł. 15.000 na n-ry: 47875 99860.

Zł. 10.000 na n-ry: 16133 60831
69570 106609 119626.

Zł. 5.000 na n-ry: 43626 131309
151333

Zł. 2.000 na n-ry: 9532 14705 15567
19832 68034 109635 112483 115706

126366 128066 134543 154428 154826.

Zł. 1.000 na n-ry: 1375 2622 11551
18207 32914 41443 46450 60670 66405

na, Katarzyna, mieszkańcy Przegini, gm. Sułoszowa, w pow. olkuskim.

Staruszkowie na pewien czas przed śmiercią narzekali na bóle w żołądku i palenie, przyczym w płwocinach ukazywała się krew.

Baran nawet przez pewien czas zdradzał pomieszczenie zmysłów.

Baran przed śmiercią, będąc przytomny, publicznie oskarżył o systematyczne trucie jego i żony, przez synową, Katarzynę,

która rzekomo miała dolewać do mleka i herbaty jakąś truciznę.

Na skutek tych wiadomości miejscowa policja przeprowadziła niezwłocznie rewizję u młodych Baranów, mieszkających pod jednym dachem z rodzicami.

W mieszkaniu znaleziono rozpoznaną butelkę ze spirytem skażonym i kilka małych butelek po jakimś płynie. Nadto osobista rewizja przy Katarzynie Baran, dała rewelacyjne wyniki, mianowicie pod bluzką jej znaleziono buteleczkę ze śladami zielonego proszku.

Katarzyna Baranowa z polecenia władz sądowych została zaarrestowana i osadzona w więzieniu.

Selekcja zwłok zmarłych staruszków odbędzie się dzisiaj.

Zmarli Baranowie byli na t. zw. wymowie u syna, męża Katarzyny, któremu zapisali majątek przed siedmiu laty. Pożycie ich ze spadkobiercą mi nie było idealne.

67768 81305 96425 97096 105578 108739
111859 113679 115821 117914 121572
133663 137027 141241 142692 147376

Dookoła świata rozpoczęło podróż dwóch Toruńczyków

Bracia Rupińscy z Torunia, którzy na jachcie swym udają się w podróż dokoła świata, zawinęli do portu rybackiego we Władysławowie, gdzie po parodniowym pobycie odpłynęli w swą podróż kierując się na zachód.

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

14)

Luizzi usiłował przerwać cały ten galimatias gospodarski, oświadczyć, że i krzesło jest zbyt ciężkie, gdyż zaraz wychodzi. Ale pani notariuszowa nie słuchała wymawiać się Armanda; biegała z kąta w kąt, wrzucając za firanki stare spodnie, zbrudzone chustki, porzucane po pokoju. Wkrótce Marianna ukazała się z fotelem, wyścielonym szanownym a mocno wyłysiałym aksamitem tureckim postawiła go przy kominku, na którym wszystko było co potrzebne, oprócz ognia, a pani Barnet zawołała znów:

— Marianno, drzewa!

— Ah! mój Boże! Naprawdę się pani trzusi — ja wychodzę; nie mam zbyt pilnego interesu i...

— Pan Barnet nigdyby mi nie przebaczył, żem pozwoliła paru oddalić się; spodziewam się, że pan baron przyjmie u mnie obiad.

— Bardzo pani jestem wdzięczny, ale przyjąłem inne zaproszenie — przyjdę do pana Barnet w celu zasięgnięcia potrzebnych mi objaśnień.

— Objaśnię, panie baronie! — to nie ma potrzeby czekać na mego męża; ah! ja znam Tuluzę jak ryś szeląg. Rodzina moja zawsze była w urzędowaniu (ojciec pani Barnet był komornikiem), wiem o milę więcej aniżeli się można spodziewać, albo więcej, aniżeli wielu wiedzieć chciało. Siadajże, panie baronie, chce pan objaśnić, jestem gotowa udzielić panu ile tylko pan zażąda.

Z początku Luizzi nie miał zamiaru korzystania z ofiary pani Barnet, ale usiadł w tej nadziei, że będzie mógł wstać po kilku nie nie znaczących frazesach. Był jednak bardzo zakłopotany objaśnieniami których miał żądać, ale panu domu nie dała mu czasu do powiedzenia czegoś niezręcznego.

— Może pan baron żyje z sobą kupiec jakąś posiadłość? Jeżeli pan baron pragnie umieścić fundusze na jakiejś kuznie, mąż mój może paau wskazać fryszerkę panów Jacques; właściciele mieli trzydzieści jeden tysięcy franków dochodu w końcu listopada, a

trzydzieści trzy tysiące siedemset dwa dziesiąta dwa franki w końcu grudnia. Trzy domy, z których dwa w Bayonie, z którymi panowie Jacques robią ogromne interesa, zachwiały się odrazu; nie przebęda nawet lutego, a ponieważ są to ludzie honorowi, jestem pewna, że jeśli znajdą gotowiznę, odstąpią fryszerkę swoją bardzo tanio, chyba, gdyby żona pana Jacques młodszego chciała poręczyć za mężem swoim; ma pięć pięknych folwarków, które otrzymała po matce, pan wie — pani Manethe, dla której hrabia de Fere zrujnował się; ten majątek nie wiele ją kosztował, ani jej córkę, ale w każdym razie ma. Ale pani Jacques ma charakter matki, oszedziliby ją światy i z pewnością nie da ani jednym groszem obciążać swojego majątku.

Kiedy pani Barnet zaczęła mówić, Luizzi nie słuchał jej wcale; ale nagle chcąc wypytania jej prawdziwego przysła mu na myśl. Było to słowo kiedy pani Barnet przeszła od p. Jacques do jego żony; przypuszczał wtenczas, że ona będzie mogła powiedzieć mu rzeczy takie, o które nie śmiały się nikogo zapytać i potrzebował tylko puścić panią Barnet na ten ślad, a wypowiedziałaby wszystko co tylko wie. Skoro więc pani Barnet skończyła, powiedział:

— Nie mam zamiaru kupowania, a przynajmniej w tej chwili; ale jestem w stosunkach z wielu osobami w Tuluzie, a między innymi z panem Dilois.

Pani Barnet skrzywiła się.

— Czyliżby pan Dilois miał być w złych interesach? — zapytał Luizzi.

— Na honor, panie baronie, zrobił jeden nieszczęśliwy interes, w którym trwa do tej pory.

— Jaki?

— Ożenił się ze swoją żoną.

— Czyliż ona rujnuje go?

— Nie należę do składu biura pana Dilois; nie chcę nic złego mówić o jego domu; biedak nie więcej wie o tym jak i ja; jego żona i pierwszy subiekt prowadzą interesa i byleby poezwieć miał za co kupić sobie filiżankę kawy, i zagrać w domino u Herboli, nie żąda nic więcej.

— Ale pani Dilois powinna znać się na interesach handlowych.

— Dowcipna kobieta, zna się na wszystkim; gryzotka, która miała dzieci ze wszystkimi i która wydała się za mąż za pierwszego kupca wełny w Tuluzie. Ah! ona doprowadziła za nos trzydziestu takich, jak jej mąż.

— Nie wyłączając pana Karola?

— Pan Karol to także mądra sztuczka i jego znam dobrze; odszedł od nas, żeby się wkręcić za subiekta do pana Dilois. Było to wówczas kiedyśmy byli w tych ludzi; ale oświadczyłam mojemu mężowi, że jeśli będzie jeszcze przyjmować u siebie te... to ja zamknę jej drzwi przed nosem. Ah! panie, dawniej p. Karol był chłopcem miłym, ugrzecznionym, usłużnym, uprzedzającym.

d. e. r.

Młode pokolenie wobec nowych zadań

Nowa rzeczywistość polska, powstająca na terenie C. O. P., zarówno jak cała akcja uprzemysłowienia i zmiany struktury gospodarczej Polski, mająca na celu zwiększenie zatrudnienia, pomnożenie bogactwa narodowego oraz zwiększenie dochodu społecznego — interesuje oraz silnie szerokie kółka społeczeństwa.

Akcja ta spotkała się również z żywym oddźwiękiem wśród młodego pokolenia. Jest to zupełnie zrozumiałe. Młodzi jest przecież z natury rzeczy elementem zapalnym, pełnym entuzjazmu. Imponuje jej twórcy rozmach, tworzenie rzeczy nowych i przy sprzecznościach nowych gospodarczych wartości. Poza tym młodzi — to przecież ten element w Państwie, który wychodząc rok rocznie z ław szkolnych w życie, nie tylko szuka potrzebnej dla siebie pracy, ale tej pracy wprost żąda i żywo reaguje, jeśli ta praca pulsuje żywym, zdrowym tętnem. I odwrotnie, łatwo podlega rozgoryczeniu, jeśli nie znajduje dla siebie niejśce.

To też fakt, że w tej chwili młodzież akademicka, która za rok czy dwa, ruszy w życie, aby je organizować i podnosić wysiłkiem własnej woli i własnych umiejętności, tak żywo zainteresowała się C. O. P. — potwierdza, że młodzież czuje, iż w Polsce nie tylko sama myśl pracuje nad zmontowaniem lepszej przyszłości, lecz że ta myśl jest wcielana w czyn, że przybiera już zupełnie realne formy. Stawowi to również pocieszające potwierdzenie faktu, że młodzież nasza ma i zainteresowania poza polityką.

Dało się to wyraźnie zauważyć w czasie niedawnej wycieczki akademickiej do Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Wycieczka — jak wiadomo — zgromadziła paruset akademików z różnych uczelni warszawskich, bez względu na zainteresowania polityczne.

Entuzjazm i zapał, z jakim młodzież odnosiła się do powstających nowych wartości gospodarczych COP do rodzącej się nowej rzeczywistości polskiej, wskazują jasno i dobitnie na zrozumienie młodego pokolenia, że stoją przed nim nowe cele i nowe zadania.

To właśnie zrozumienie znalazło swój wyraz w rezolucji, uchwalonej na urzędzonej w Sandomierzu akademii.

Czytamy w niej bowiem m. in., że „młodzież akademicka w uznaniu dla wielkiej pracy — postanawia zwalczać defetyzm, szerzyć wiarę w twórcze siły Narodu i współpracować nad pomnożeniem duchowych, gospodarczych i obronnych sił Narodu”.

To też należałoby życzyć, aby cała polska młodzież rozumiała i uznała, że nie czes jest obecnie na swary i kłótnie, ale na skoncentrowanie wysiłków dla rzeczy istotnych, stanowiących o naszej przyszłości.

Bo — jak wyraził się w czasie akademii przedstawiciel wicepremiera Kwiatkowskiego — „Polskę rozbudować można moralnie i gospodarczo tylko czynem codziennej pracy, wolnej od swarów i małych organizacyjnych ambicji”.

Młodzież akademicka po powrocie z COP będzie rzecznikiem tej niezłomnej prawdy i wniesie w życie polskie ożywczy powiew entuzjazmu i wiary we własne siły.

A kiedy dzisiejsi akademicy opuszczą już mury swoich uczelni, otrzymawszy dyplomy inżynierów, magistrów, lekarzy i zaczną w praktyce życia codziennego stosować zdobytą wiedzę — ten entuzjazm, ta wiara stanowiąc będą najlepszym fundamentem realnych wyników ich pracy.

J. O.

Kursy społeczne DLA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

We wtorek, dnia 24 bm. o godz. 19 w lokalu P. Z. Z. P. P i H. w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza 17-a wygłosi prof. Witold Wyspiański trzeci z kolei odczyt na temat „Deklaracja wrześnie-wa jako drogowskaz programowy ruchu pracowniczego”. Wstęp wolny dla członków związków, wchodzących w skład międzyzwiązkowej reprezentacji pracowników umysłowych, dla zgłoszonych imiennie udział obowiązkowy.

Czy jesteś członkiem LOPP.

Legenda armii japońskiej w świetle rzeczywistości

Pewna ilość niewzruszonych zda-wałyby się do niedawna dogmatów obowiązywała w stosunku do wartości armii japońskiej i charakteru tego narodu. Żołnierz japoński cieszył się najlepszą reputacją, zdobył na polach bitew w pierwszej wojnie z Chinami oraz z carską Rosją. Uchodził za niezwykle walecznego, skłonnego do aktów bohater-skich, a równocześnie mniemano, że odznacza się żelazną dyscypliną co sprawiło, że Japończyków bardzo często nazywano Prusakami wschodu, obejmując tym określeniem nie tylko ich cechy wojskowe, ale i zmysł ładu i wytrwałość w życiu państwowym i społecznym.

Legenda ta dotkliwie wyszczerbiła się w czasie ostatnich miesięcy kampanii wojennej w Chinach.

Okazało się nieraz, zwłaszcza na początku kampanii wojennej, że tak jak dowództwo armii nie stosuje się do dyrektyw rządu w Tokio, podobnie poszczególne dowódcy i oddziały postępują często na własną rękę, pra-

gnąc odznaczyć się i nie licząc się z ogólnym planem.

Niepowodzenia wojenne i presja państw zagranicznych, których interesy naruszane były nieraz przez niezdyscyplinowanych żołnierzy japońskich, doprowadziły do zmiany na stanowisku naczelnego wodza japońskiego, którym w miejsce odwołanego generała Matsui został generał Hata.

Było to zadośćuczynienie dla Ameryki i Anglii, a równocześnie wyciągnięcie konsekwencji z faktu, że głównodowodzący na oczach międzynarodowych obserwatorów nie umiał sobie zapewnić posłuchu swoich podkomendnych.

Żołnierze japońscy wymyśleli się już z rąk swoich dowódców, dopuszczają się niesłychanych aktów okrucieństwa w stosunku do ludności, wskutek czego cały Chiny ogarnięte zostały pożarem nienawiści w stosunku do najeźdźców.

Pierwsze wiadomości o okrucieństwach japońskich na deszczu z Tajwan, stolicy prowincji Szensi.

W większych rozmiarach rozegrały się sceny gwałtów i morderstw po zajęciu Nankinu.

Zdziczenie i upadek dyscypliny w armii japońskiej są rezultatem nie oczekiwanego długiego trwania wojny.

Powodem tej zmiany zachowania się armii japońskiej jest charakter narodu Japończyków, skłonnych do porywów entuzjazmu i objawów wielkiego męstwa, ale zniechęcających się łatwo, ulegających zderzeniu w obliczu niepowodzeń.

Japończyk nie znosi klęski.

Traci wtedy panowanie nad sobą, staje się dziki i okrutny. Następstwa tego faktu są ujemne pod każdym względem. Wywołały bowiem w Chinach solidarną nienawiść i opór, wpłynęły na zmianę opinii zagranicy, a w samej Japonii poczynają się obecnie obawiać powrotu zdziczałej armii do kraju po zakończeniu wojny.

A. I.

Na szpaltach pism

PRZYPÓWIEŚCI O „KÓLU - PARASOLU” I INNE

P. M. Niedziałkowski na łamach „Robotnika” zamieszcza artykuł, polemizujący z poglądami „Gazety Polskiej”, jakoby w razie zmiany reżimu: groziła próżnia. Dziennik przypomina że wszystkie systemy rządzenia były, zawsze przekonane najświęciej, że z chwilą ich upadku nastąpi „automatycznie” upadek ojczyzny, narodu, czy państwa. Czytamy:

„Te tragiczne prorocтва z reguły nie sprawdzały się. Proszę — parę przykładów z jednego tylko odcinka — z dziejów Francji XIX stulecia.

Król Karol Burboński, skoro mu doniesiono w skwarny dzień letni r. 1850, że Ludwik Filip Orleański, wsparty o ramię Lafayette’a stoi na balkonie ratusza paryskiego i przyjmuje wiwaty na tłum, oświadczył głosem ponurym:

„Francja moja jest stracona”.

Francja żeglowała, jak wiadomo, przez kilka lat pod berłem króla-parasola w imię poczytowego hasła:

„Francuzi, bogaciecie się!”.

Tenże „król-parasol” zakomunikował w lutym 1848 r. uciekającym w poplochu dworzanom:

„Anarchia pochłonie wszystko”.

Jakoś nie pochłonięła.

Napoleon III jęczał po Sedanie, że Francja będzie odtąd na stulecia

„nieoficjalną prowincją Prus”.

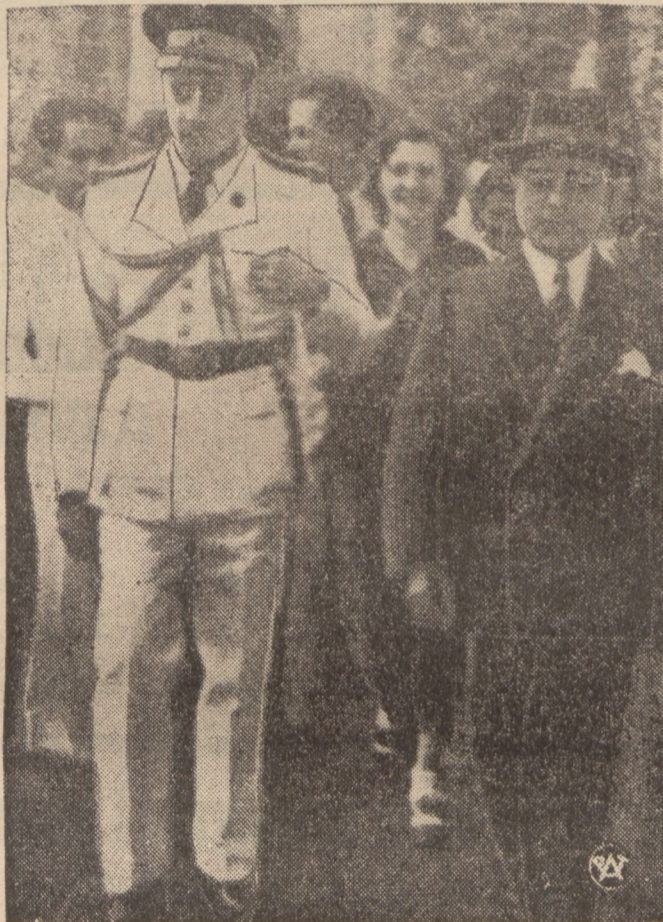
i—Bogem a prawdą—miał podówczas usprawiedliwienie dla swego pesymizmu.

Mimo to „wyszło” zgola inaczej.

Hrabia Witte twierdzi w memoriale, złożonym cesarzowi Aleksandrowi III po objęciu władzy we Francji przez umiarkowanych w gruncie rzeczy radykałów, że odtąd

„francuska siła zbrojna przestanie wazyć na szali międzynarodowej”...

A jednak... Francja wygrała wojnę światową w listopadzie 1918 r.”.

Na zdjęciu — Prezydent Brazylii Vargas wraz ze swym adiutantem przechodzi wśród owacj ludności ulicami stolicy Rio de Janeiro, nazajutrz po próbie przewrotu rewolucyjnego.

Na froncie politycznym CZY NOWY ROZŁAM W „FALANGACH”?

Jak się dowiaduje Ag. „Echo”, z grupy ONR „Falanga” wystąpiło dwóch wybitnych działaczy z Podlasia Zbigniew Jarecki i Stanisław Gradzki. Wystąpienie tych dwóch wybitnych działaczy jest dla „Falangi” wielką porażką na terenie Podlasia, gdzie ruch tamt. ONR był dość silny.

TARCIA W KLUBIE DEMOKRATYCZNYM.

Na terenie Klubu Demokratycznego zarysowują się coraz większe nieporozumienia na tle taktyki i polityki Klubu. W związku z tym w najbliższym czasie ma wystąpić szereg działaczy z tego ugrupowania o ile nieporozumienia te nie zostaną w międzyczasie zlikwidowane nad czym gorliwie pracuje pos. Mieczysław Michałowicz i plk. January Grzedziński.

Kronika tygodniowa

Gdyby Cesarz dostrzegł...

...Kolce najbardziej dała się we znaki samotność i niemożność porozumiewania się z kolegami. Samotność dokuczała naszemu mistrzowi — pewnego razu widziano go płaczącego. Nie pocieszyło go nawet zdobycie mistrzostwa w ping-pongu na „Queen Mary“...

Muszę przyznać, że i mnie również zrobiło się niezmiernie smutno po przeczytaniu takiej wiadomości o naszym mistrzu bokserskim Koleczyńskim, jadącym bić się, w barwach Europy, do Ameryki. Zrobiło mi się smutno, że jednak my, Polacy jesteśmy bardzo słabym i miękkim narodem. Wystarczył odjazd z kraju, od swoich na kilka dni, aby taki mocarz pięści jak Koleczyński płakał gdzieś po kącie statku „Queen Mary“.

Dotąd prawo płaczu znajdowało się wyłącznie w rękach, a raczej oczach kobiet. Płacz był monopolem kobiet i prócz paznokci ich jedyną bronią. Na każde żądanie, przy lada okazji potrafiły się nim tak umiejętnie posługiwać, że nie było chyba wypadku by ich kiedyś ta metoda zawiodła.

„Płacz — słabych pacierz”, choć sam w sobie był i będzie niezwykle skutecznym pacierzem.

Gorzej, gdy tego pacierza mają się mężczyźni. Gdy płacze ktoś, że na kilka dni musiał opuścić ojczyznę — wrzeszcząc ramionami. Dalecy jesteśmy od zrozumienia tej słabości, tyż bardziej, że uległ jej człowiek o najsilniejszej pięści w Polsce.

Byłem jednak kilka dni temu świadkiem, gdy płakał inny mężczyzna. Obszernie pisaliśmy o wysiedleniu rodzin z walących się ruder przy ul. Kordonowej w Sosnowcu. Działy się tu sceny przykre i wzruszające, gdyż ludziom tym nie zapewniłono żadnego pomieszczenia. Znaleźli się na bruku.

Mężczyzna, którego również ten los spotkał stał obok z dzieckiem maleńkim. Rozmowę opisującą swe dzieje wojenne przerwał. Nie mógł skończyć, bo lzy długo powstrzymywane. „Ha, gdyby Cesarz dostrzegł: żołnierz płacz!”

To był płacz mężczyzny, jakże inny od tego tam babskiego ronięcia łez za burtę statku „Queen Mary“.

Nierównomierna jest waga tych łez: obok błahych wrzeszeń Koleczyńskiego — tragiczne, beznadziejne przeżycie bezdomnego człowieka.

I tak się dziwnie łączy, że ten sam Koleczyński drugiego dnia również płakał, lecz z jakże innych powodów. Oto posłuchajmy co opowiada po wspaniałym, nieoczekiwanym zwycięstwie:

„Biłem tak „po warszawsku”. O'Malley miał bardzo silny cios, zważywszy jego jedna lewa dała mi się dotkliwie we znaki, ręka mnie lolała. Musiałem się spieszyć. Wygrałem, żeby sztandar polski zawisł na maszcie zwycięzców. Gdy zobaczyłem nasze barwy wysoko pod kopułą, nie wytrzymałem — rozplakałem się”.

Drugi płacz, płacz zwycięzcy rehabilituje, kolkę rycerza polskiego spor

tu w zupełności. Tak wolno się każdemu rozplakać. Przy takiej okazji każdemu wolno i oby takich okazji było jak najwięcej.

Z drugiej strony pracować trzeba nad tym, by już więcej nie powtórzyła się u nas scena płaczu nad ruinami rozwalonego domu, człowieka, który przecież przez trzy lata masiał bić się za kraj napewno nie roniąc łez. Bo tak bywa, że ten, który jednego

dnia żelazną pięścią rozkłada na deskach swego przeciwnika — drugiego leje sentymentalne lzy za burtę okrętu „Queen Mary“. Baczmy, aby lzy tego drugiego człowieka nie przerodziły się w podniesioną pięść... Mogła by ona być równie silna, jak tamta..

I tak minał nam tydzień pod znakiem łez, które mnie wrzeszczały i złościły.

Witold Majchrowski.

SKŁAD MATERIAŁÓW WŁÓKIENNICZYCH

Właśc. **WŁADYSŁAW BOROWIECKI**

SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 29. Tel. 630-47

poleca: na sezon wiosenno - letni 1938 r. i na każdą porę roku w wielkim wyborze materiały znanych fabryk Bielskich na ubrania i płaszcze męskie, na płaszcze i kostiumy damskie, modne wełny i jedwabie na suknie damskie oraz materiały na mundurki, szkolne.

Ceny fabryczne.

Obsługa fachowa.

Odezwa obywatelskiego komitetu budowy pomnika Legionów w Kielcach

W dniu 6 sierpnia 1914 r. z Oleańdrów krakowskich wyruszyła I-sza Kompania Kadrowa Legionów Polskich by, zwalwszy słupy graniczne, rozpocząć walkę o wyzwolenie i Niepodległość Polski.

W tych bojach ziemię kielecką najpierwszą chrzcili krwią serdeczną żołnierz legionowy, znacząc ofiarą drogę do Kielc, gdzie Komendant Piłsudski założył swoją wojenną kwaterę.

To szlak Pierwszej Kadrowej, to ważna karta w dziejach legionów, to rejestr serdeczny ludzi i miejsc, to pierwsze przykłady cnót żołnierskich: bohaterstwa, poświęcenia, męstwa i odwagi.

Roztoczyła nad nimi swą aureolę historia, ozdobiła liście wawrzynu i objęła w posiadanie wierna i serdeczna pamięć naszego i — zapewne — przyszłych pokoleń.

Aby dać widomy tej pamięci wyraz powstał Wojewódzki Komitet Budowy Pomnika Legionów i utworzenia Muzeum Józefa Piłsudskiego w Kielcach.

Wierzmy, że Zagłębie, które w walkach u boku Piłsudskiego złożyło poczesną daninę i w tej akcji ochotnym udziałem zamanifestuje swój związek z Czynem Legionów i swoją o nim pamięć.

Za obywatelski komitet w Sosnowcu budowy pomnika Legionów w Kielcach

(—) W. KURKOWSKI

(—) J. KACZKOWSKI

Wielkie wygrane w IV klasie 41 Loterii

Zł. 100.000	na nr. 101955	Zł. 10.000	na nr. 157.154
„ 25.000	na nr. 89713	„ 5.000	na nr. 124.639

padły znów w najszcześniejszej kolekturze

E. Korzuszarza i Ska
Katowice, Dyrekcyjna 10.

ODDZIAŁY: Rybnik, Mikołów, Mysłowice, Siemianowice.

Skradzione krowy zarzynali w piwnicy
Szajka złodziei w więzieniu

Przed kilkunastu dniami meznani sprawcy skradli z chlewa krowy na szkodę Kozaka Szmula zam w Dąbrowie, przy ul. Szopena 40.

W toku dochodzenia jako podejrzanych o kradzież zatrzymano Liberego Stanisława, zam. w Sosnowcu przy ul. Północnej 25 i Pasternaka Mariana, zam. w Sosnowcu przy ul. Wapiennej 26 w chwili, gdy usiłovali sprzedać 2 skóry ze skradzionych krow handlarzom w rzeźni w Dąbrowie.

Ponadto ustalono, że kradzieży tej dokonali: Skrobacz Władysław bez st. m. zam., Kurek Władysław, zam. w Dąbr., ul. Poniatowskiego 12.

Dudała Julian, zam. przy ul. Piłsudskiego 16, Zaks, zam. przy ul. Narutowicza 23 i Morys Wiktor, zam. przy ul. Reymonta 49.

Skradzione krowy nabyli małżonkowie Liberowie z Sosnowca, którzy przy pomocy sprawców kradzieży i Pasternaka Mariana zabili je w swej piwnicy.

Sprawców kradzieży z dochodzenia przekazano sądowi grodzkiemu w Dąbrowie, decyzyją którego zostali osadzeni w więzieniu, pozostali podejrzani tj. Libera i Pasternak oddani zostali pod dozór policji.

Drzazgi

O tym i o owym

Prawie rok temu zostało założone w Sosnowcu towarzystwo dbania o estetyczny wygląd miasta Sosnowca, czy coś w tym rodzaju.

Po pierwszym odbytym w ratuszu zebraniu organizacyjnym, które odbyło się z wielką pompą i z udziałem najwybitniejszych przedstawicieli naszego życia społecznego zrobiło się cicho. Dopiero po kilku miesiącach dowiedzieliśmy się ze skromnej wzmianki, że nowopowstałe towarzystwo wystąpiło do analogicznego towarzystwa w Gruzji z pismem z prośbą o przysłanie statutu, na którym miało się wzorować.

To była ostatnia wieść o organizacji, która miała przecież bardzo pozytywną rolę spełniać w życiu naszego miasta.

Przepraszamy za niedyskretne pytanie: czy „wskazywane” towarzystwo jeszcze istnieje, czy też rozwiązało się w sposób dyskretny i bezbolesny?

* * *

Ogłoszona została w Sosnowcu czar na lista nr. 2 tych, którzy nie dali do tej pory ani grosza na Pomoc Zimową. Uwaga! oni zapewne, że ponieważ mamy obecnie piękną wiosnę, bezrobotni nie potrzebują pomocy. — Nie płacąc zimą trzymali się starej zasady: byle do wiosny!

Na jednym z afiszów komitetu Pomocy Bezrobotnym, wywieszonym przy ul. 3 Maja, ktoś dopisał znamienne słowa: „Do Berezy z nimi!”

Nie mamy nic przeciw temu.

* * *

Od słowa Cygan pochodzi słowo cyganic. Przekonał się o tym reporter „Siedmiu Groszy”, który spotkawszy w urzędzie śledczym w Sosnowcu kilku zatrzymanych Cyganów wdał się z nimi w rozmowę. Cyganie naopowiadali mu niestworzonych rzeczy, o tym jak grali do stołu ks. Michałowi Radziwiłłowi i innym księżętom, w które ów pan uwierył i do wiadomości swym czytelnikom podał.

Cyganie od tego są, żeby bujdy ludziom opowiadać. A naiwni od tego, żeby wierzyli — i jeśli mają możliwość — nawet pisali o tym.

Jak wiadomo wkradła się do nas moda zapożyczona od naszych sąsiadów ze wschodu i zachodu skracania nazw rozmaitych organizacji do pierwszych liter. Wynikają z tego oczywiście rozmaite zabawne lamigłówki.

Wczoraj naprzykład znalazłem w jednym z pism wzmiankę zażyłowaną następująco: WIECZÓR DYSKUSYJNY W NOSIE.

Chodziło tu poprostu o Nową Organizację Syjonistyczną.

We wczorajszej „Republice” w depeszy o przyjeździe patriarchy Mirona do Polski znajdujemy takie zdanie:

W dniu 20 maja br. przybywa do Warszawy patriarcha Miron, celem złożenia rewizyty metropolicie Dionizemu, który w r. ub. bawił w Rumunii, będąc jednocześnie premierem rządu rumuńskiego.

Jednym słowem: cudze chwalić, swego nie znacie. Kto by przypuszczał że metropolita Dionizy był premierem Rumunii.

Dzięki „Republice” dowiadujemy się o interesującej przeszłości metropolity Dionizego, która nawet jemu nie była znana.

—oOo—

Kto pierwszy
WYJAŁ BRZYTWĘ?

W dniu 10 bm. podaliśmy wiadomość o bójce, jaka wynikła w Sosnowcu między Jakubem Berlinerem a Królem Mieczysławem, któremu Berliner zalegał z zapłatą za wykonaną pracę. Pisaliśmy że w czasie bójki Król dobył brzytwy i skaleczył nią przeciwnika.

Obecnie dowiadujemy się, że brzytwę dobył Berliner, a Król wywał mu ją i skaleczył go lekko w okolicę ucha.

Regulacja Przemszy
W BĘDZINIE.

Roboty przy regulacji Przemszy w Będzinie posuwają się z każdym dniem naprzód.

Obecnie wodę skierowano do starego koryta, co pozwoli na przeprowadzenie regulacji rzeki.

W związku z uruchomieniem tych robót magistrat przyjmie w tych dniach do pracy około 100 bezrobotnych.

Reportaż

NOCNE ŻYCIE ULICY...

Opustoszały już ulice. Miasto położyło się do snu. Drzemie. Śni...

Wokół jest cisza, zakłócana czasami warkotem motoru, zapóźnionego samochodu, lub echem kopyt końskich, bijących po głowiastych kamieniach jezdni.

Noc jest piękna, księżycowa. Taka, jaką lubią zakochani. Poświata księżyca niezbyt jednak nęci mieszkańców stutysięcznego miasta. Kto tam patrzy, jak rozłożyste drzewa ludują romańskie sklepienia nad Aleją i Czarą Przemszą, jak w szafirowy klosz nieba wbija się smukłość gmachów, kominów kopalnianych i fabrycznych, wież kościelnych i cerkiewnych. Ludzie wolą spać.

A noc wiosenna jest przecież taka krótka...

Na ławce przy skwerze ulicznym siedzi jakiś mężczyzna. Wsparty na ławce, myśli. Bezrobotny. Przyjechał z miechowskiego do Zagłębia za pracą. Zastąpiła go noc, więc postanowił przespować się, a właściwie przeczekać do rana na dworze. Nie chciał czy też nie śmiał zwrócić się do nikogo z prośbą o kąpiel w mieszkaniu, a na hotel niema pieniędzy. Zostawił na wsi żonę i kilkoro drobnych dzieci. Jak znajdzie pracę, szczęście zawita w jego progach, będzie mógł myśleć o lepszej przyszłości. Tymczasem jest bezrobotny.

Słowo to w dziesiątkach odmian i przypadków obija się po szpaltach pism, figuruje w setkach urzędowych aktów i rejestrów i powtarza się w przemówieniach, wygłaszanych z trybun przy każdej niemal okazji. Myśli więc — skoro tyle mówi się o bezrobotnych, to pewno o pracę będzie nie trudno, a zwłaszcza w mieście zagłębiowskim.

Ale jedno go niepokoi. Siedzi na ławce od zmroku i nikt dotąd na niego nie zwrócił uwagi. Przechodzący policjant spojrzawszy obojętnie i zniknął gdzieś w ciasnej ulicy. W podobny sposób zareagowało kilku przechodniów.

Nie pomyślał biedak o tym, że Sosnowiec ma tysiące swoich bezrobotnych, których nie może zatrudnić i dlatego wyjeżdżają oni w sandomierskie, lub za granicę.

Idziemy dalej tą samą ulicą. Po chodnikach snują się bezpretensjonalnie ubrane dziewczyny. Ostatnim przedmiotem wysuwają niedwuznaczne propozycje...

A dalej jakieś ciemne postacie na ławkach przytulone do siebie. W mroku bieleją twarze... Szmer liści, czy szmer pocałunków? Słowa szeptaane ci-chutko zawsze jednakże, słodkie... i jednako kłamliwe. Słowa, które wydają się wieczne, a nie dotrwiają nawet do świtania.

Za pieniądze nie ma słów szczyrych, ani prawdziwej miłości.

Przed dworcem kolejowym jest spokojnie... Na miejscach postojowych widać uszeregowane taksówki i konne dorożki. Na kozłach drzemają dorożkarze, a przy kierownicach szoferzy. Na pół przymrażonymi oczyma śledzą jednak wszystko, co się wokół nich dzieje. Nie przeoczą ani jednego kroku, zbliżającego się do nich pasażera.

Na kamiennych schodach pod murem leżą trzy skulone postacie. Są to sosnowiecy kulisi. Ludzie bezdomni i obdarci. Za dach nad głową służy im granatowa kupa nieba, a za łóżko — kamienne płyty schodów.

Podobnie, jak szoferzy i dorożkarze wyczekują na każdy pociąg, by komuś odnieść walizę, czy pakunek i zarobić na kawałek chleba.

Twarde jest życie kulisów, jak kameleń, który ich tuli codziennie do snu.

Śpi także teatr miejski i zdaje się marzyć o „Szczęściu Frania” i swoim.

Jego sen przerywa tylko praca maszyn w sąsiedztwie, które wypływają tysiące gazet i są rozchwytywane przez ulicznych sprzedawców.

Gazeciarze pierwsi obwieszają

światu o budzeniu się dnia i telegramy najnowszych wydarzeń.

„... Świt się zwleka ze wschodu, wstaje stróż śpiący przed bramą, Chociaż dzień będzie nowy, lecz wszystko będzie tak samo...”

B. Piątek.

Z PRAWAMI SZKÓŁ PAŃSTWOWYCH

Prywatne Gimnazjum i Liceum
HUMANISTYCZNE ŻEŃSKIE

W. Replińskiej

W BĘDZINIE

Kancelaria w nowym gmachu przy ul. Sienkiewicza 17 telef. 718-15
przyjmuje zapisy w godz. 9 — 13. Przy Gimnazjum czynna jest szkoła powszechna.

8-letni chłopiec pod autem w Będzinie

Wczoraj wieczorem wydarzył się w Będzinie przed dworcem kolejowym wypadek, któremu uległ 8-letni chłopczyk Leszek Sadowski.

Sadowski usiłował przebiec przez jezdnię przed przejeżdżającym wozem. W chwili gdy mijal wóz dostał się

nie spodziewanie pod samochód osobowy prowadzony przez Iszera Fürstena brga.

Siedzący przy kierownicy p. Fürstenberg zdołał w porę zatrzymać samochód, tak, że chłopiec doznał tylko lekkiego potłuczenia.

RESTAURACJA — KABARET — BAR — DANCING

„SAVOY”

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

Tel. 61-961. Podziemia tel. 61-964.

Już ostatnie dni świetnego baletu „NEO”

LUSIA NEO w popisowym numerze LALECZKA z LALECZKA
Brawurowe TANGO argentyńskie. Tańce ekscentryczne

Jedynie w „Savoy'u” doskonała wentylacja i konieczny w skwarne dni chłód.

Codziennie raki, młode kurczęta, szparagi itd.

Wiadomości bieżące

Niedz. 22 Maj
Dzisiaj: Heleny
Jutro: Dezyderego
Wschód słońca: 3,34
Zachód słońca: 7,52

DYŻURY DZIENNE i NOCNE APTEK
W SOSNOWCU.

Dnia 22 maja dzienne i noce dyżury następujące apteki:

W. Dawyżkibowej, ul. Piłsudskiego 18

L. Turskiego, ul. 1-go Maja 18

G. Kupferbluma, ul. Nowopogońska 25

TEATR MIEJSKI
W SOSNOWCU

Dzisiaj dwa przedstawienia: o godz. 18.30 i 20.30. Dana będzie świetna komedia Włodzimierza Perzyńskiego pt. „Szczęście Frania” w wykonaniu zespołu Teatru Kameralnego z Częstochowy pod dyr. K. Brodzikowskiego. W głównej roli wcieli się ulubieniec publiczności sosnowieckiej p. Tadeusz Krotke. Daleszą obsadę stanowią pp. Halina Łęcka, Lucja Naniewska, Helena Puchniewska, Maria Zarembina, dyr. Kazimierz Brodzikowski i Edward Gliński. Ceny miejsc od 50 gr. do zł. 9.50. Bilety wcześniej nabywać można w kasie teatru od godz. 11 do 13 i od 15.

W poniedziałek o godz. 18.30 i 20.50 przedstawienia robotnicze, zakupione

przez Związek Przyjaźni. Afisz zapowiada komedię pt. „Szczęście Frania”. Dla pracowników hut i kopalni kasa teatru będzie otwarta od godz. 17.

— PORANEK W KINIE „EDEN”.
Dzisiaj o godzinie 11.30 odbędzie się poranek z filmów: I „W sieci wywiadu”, II „Dzisiejsze czasy”. Ceny miejsc od 25 groszy.

— KONCERT - PORANEK Rodziny Poljeńskiej, który miał odbyć się dzisiaj w Będzinie w kinie „Apollo” odbędzie się nieodwołalnie dnia 29 bm. o godz. 12 w południe w tymże kinie. Dochód przeznacza się na kolonie letnie dla sierot po poległych policjantach.

— LOTERIA FANTOWA W DĄBROWIE Loteria fantowa organizacji przyśposobienia kobiet do obrony kraju w Dąbrowie odbędzie się dzisiaj w świetlicy FWK. Okręg 11-a w godz. 15-18.

Duża ilość wartościowych fantów, jak żelazko elektryczne, patery alabastrowe i inne, są zachętą i powodzeniem imprezy. Każdy los w cenie 50 gr. wygrywa. Dochód przeznaczony na obozy letnie.

— KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ, oddział Pogoń odegra dzisiaj sztukę pt. „Genowefa” — tragedia hrabiny pustelnicy w 5 aktach. Początek punktualnie o godz. 16. Ceny miejsc od 25 gr. do 1.50 zł. Kasa czynna od 11-13 i od 14-16

JASTRZĘBIE-ZDRÓJ

Perła Uzdrawisk Śląskich
Najsilniej radio czynna solanka jodo-bromowa
Kuracja Ręczaltowe już od 123.60 zł.
Nowe łazienki parkowe.
Pensjonat — Łazienki — Komfort.
JASTRZĘBIE — PLAZA.

Przy głośniku

OSTATNI PODWIECZOREK PRZY
MIKROFONIE.

Dzisiaj o godzinie 18.00 przyjdzie ostatni w sezonie zimowym Podwieczorek przy Mikrofonie. Będzie to zatem pozostanie radiosłuchaczy z popularnymi artystami i Małą Orkiestrą Polskiego Radia na tym terenie, by jednak wkrótce przywrócić ich znowu na koncertach organizowanych na świeżym powietrzu w ogrodach i parkach.

TRANSMISJA Z MIĘDZYPANSTWOWEGO MECZU PIŁKARSKIEGO
POLSKA - IRLANDIA

Dzisiaj Polskie Radio nada dla słuchaczy fragmenty pierwszego międzynarodowego meczu piłkarskiego Polska — Irlandia, który rozegra się w tym dniu na Stadionie Wojska Polskiego w Warszawie. Audycja nadana zostanie o godz. 20.15.

Zawarcie umowy
W WAPIENNIKACH DOBRZYŃSKIEGO W STRZEMIESZYCACH.

W wapiennikach Dobrzyńskiego w Strzemieszycach zawarta została umowa zbiorowa.

Robotnicy uzyskali 10 proc. podwyżki płac. Wobec tego trwający od kilku dni strajk został przerwany i robotnicy w dniu wczorajszym przystąpi do pracy.

Nagły zgon

15-LETNIEGO CHŁOPCA.

Onegdaj we wsi Tapkowie gm. Ożarówce zmarł nagle 15-letni Tadeusz Zgajewski. Na ciele zmarłego wystąpiły po śmierci sine plamy. Jak ustalono podczas sekcji zwłok Zgajewski zmarł na udar serca.

Zmiana trasy autobusowej

Z powodu zamknięcia ulicy Aleja i Rudnej, ruch autobusowy Tramwaji Zagłębia Dąbrowskiego został skierowany ulicą Piłsudskiego — Huta Miłowice.

Kierownictwo Ruchu Autobusów.

Ujęcie uciekinierki

Z ARESZTU CZELADZKIEGO

Przed kilku miesiącami pisaliśmy o ucieczce z aresztu miejskiego przemytniczki Szostakowej z Czelaźki.

Po dłuższych poszukiwaniach policja czelaźska ujęła uciekinierkę. Oszadono ją w więzieniu będzińskim dla odbycia 7 miesięcznej kary.

—(O)—

— DYREKCJA OKRĘGOWA KOLEI PAŃSTWOWYCH w Warszawie podaje do wiadomości, że w dniach 22, 26 i 29 bm. uruchomiony będzie pociąg osobowy Nr. 2343/4344 z odejściem z Zabkowie o godz. 20 m. 30 i przybyciem do Katowic o godz. 21 m. 14 i powrotny Nr. 4345/2346 z odejściem z Katowic o godz. 22 m. 58, przybyciem do Zabkowie o godzinie 23 m. 44.

—(O)—

Zawiercia

(z) KURS PSZCZELARZY. Dzisiaj o godzinie 10-ej rano odbędzie się w Zawierciu drugi powiatowy zjazd pszczelarzy powiatu zawierciańskiego, połączony z jednodniowym kursem.

Zjazd ten i kurs organizowany jest przez powiatowe koło pszczelarzy w porozumieniu z okręgowym towarzystwem organizacyj i kółek rolniczych.

Zjazd odbędzie się w sali posiedzeń wydziału powiatowego, kierownikiem kursu, a jednocześnie i wykładów będzie inspektor kieleckiej Izby Rolniczej Pawlikowski. Wstęp na kurs bezpłatny, przybyć mogą również pszczelarze niezorganizowani.

Resursa dąbrowska pod nowym zarządem

Pod przewodnictwem mec. R. Mor gulca odbyło się doroczne zebranie członków Resursy Dąbrowskiej, najstarszego w Zagłębiu ośrodka towarzyskiej rozrywki kulturalnej.

Po sprawozdaniach i udzieleniu absolutorium ustępującemu zarządowi, zebranie postanowiło uczcić wyjeżdżającego z Dąbrowy na stałe inż. K. Talko, nadając mu godność członka honorowego. P. Talko dobrze się za służył Resursie, pracując dla jej dobra 36 lat — jako członek zarządu, przyczynił 9 lat piastował mandat prezesa.

Po omówieniu najżywniejszych spraw dalszego, doskonale się zapowiadającego rozwoju Resursy przystąpiono do wyboru władz.

Do zarządu zostali wybrani op.: prezes — Roman Morgulec, wiceprezes — Maciej Talko Porzecki, sekretarz — Maksymilian Malinowski, zast. sekretarza Edward Romanowicz, skarbnik Jan Musiał, zast. skarbnika Jan Rogawski, gospodarz — Wincenty Kuźniak, zastępcą gospodarza Zygmunt Około - Kulak, referat odezwy — Adam Jackiewicz i Tytus Małchoń, referat szachowy — R. Morgulec i Antoni Helcer, referat brydżowy Edward Romanowicz i Kazimierz Bobrowski. Organizację zespołu pań domu, widowiskowo - koncertowego, zabaw towarzyskich, fotograficznego i innych odroczone na okres powalicyjny.

W skład komisji rewizyjnej weszli pp.: Stefan Bloek-Bolten (przewodn.) Wacław Kaznowski i Władysław Jaworski.

Zarząd zaopatrzył czytelną Resursę w dobór licznych czasopism i dzienników, uruchomił bufet, ożywił

działalność zespołów brydżowych i szachowych, oraz udostępnił lokal Resursy w godzinach wieczornych codziennie (oprócz sobót, niedziel i świąt) dla członków, ich rodziny i zaproszonych lub wprowadzonych gości.

Wieczory klubowe będą się odbywały w każdy poniedziałek i czwartek (oprócz świąt), począwszy od godz. 19. Jest spodziewany liczny udział sfer towarzyskich Dąbrowy. Inauguracyjny wieczór odbędzie się już 23 maja tj. w poniedziałek.

Swiece

DO KOMUNII

białe, kremowe, gładkie i ozdobne najkorzystniej zakupisz w Fabryce Świateł „ADA” Modrzejowska 30. Hala.

Przepowiednie astrologiczne

DLA URODZONYCH W DN. 23 MAJA

22 maja urodzeni — przybyli na świat pod wpływem gwiazdy Bizarra — która obdarzyła usposobieniem skrytym i niezrozumiałym, cechuje ich przezorność, spryt, umiarkowanie, zmienność, ciekawość, lubią towarzyskość i konwersację, zdolni są do obcych języków, lubią podróżować i umiejętnie zwalczają wszelkie trudności. Umieją zrezygnować z swoich poglądów i są odważni w działaniu dzięki czemu będą mieć możliwość cel pożądaną osiągnąć według życzeń. Na ogół są życzliwi i uprzejmi, chętnie pomagają potrzebującym, a na stanowisku urzędniczym lub jakiegokolwiek pracy nie dają sobie przyjaciół. W małżeństwie będą szczęśliwi.

Największy wpływ na ich los życia, charakter i przeznaczenie wywiera Słońce, szczęśliwy miesiąc grudzień, daty dnia 2, 9, 16, 23, liczby loteryjne 8 2 8 5 2

W roku panowania planety Wenus, powinni być ostrożni w zawieraniu swoich romansów, gdyż przez to mogą ponieść większe straty materialne.

Nasze wyroby są znane ze swej dobroci w całym Zagłębiu

Ciastkarnia „ROMA”
Sosnowiec, Orla tel. 625-21

SPORT

Zawody lekkoatletyczne REPREZENTACJI SZKOLNYCH W SOSNOWCU.

W dniu dzisiejszym o godz. 10.30 na stadionie WF i PW. w Sosnowcu odbędzie się mecz lekkoatletyczny reprezentacji szkolnych Sosnowiec — Chorzów. Możliwe, że przybędzie do Sosnowca reprezentacja Krakowa, wówczas odbyłby się trójmecz.

Trójmecz lekkoatletyczny W CZELADZI

Dzisiaj w parku tow. Saturn o godz. 15.00 odbędzie się trójmecz lekkoatletyczny: Sokół (Mikołów) — Sokół (Czeladź) — ATS. (Czeladź). Przewidziane są konkurencje pań i juniorów.

ZAWODY KONNE W KATOWICACH

Dzisiaj w ósmym dniu wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynowie rozegranych zostanie osm goniw. W zakładach łącznych najniższa stawka wynosi zł. 10 nawet gdy się poda numery koni w ósmiu goniw. Początek goniw o godz. 15.30 — bez względu na pogodę.

Poniżej podajemy wynik mianowań na dzień 22 maja.

Wojskowa z przeszkodami. Dystans ok. 4000 mtr. Nagroda 200 zł.: Dora, Don Waleczny, Douglas.

Plaska. — Dystans ok. 2100 mtr. Nagroda 400 zł.: Judica, Guldyrka, Prut, Pumernik, Hetman Koronny.

Przeszkody. Dystans ok. 4000 mtr. Nagroda 1500 zł.: Dzwonnik, Huragan IV Jóg, Nurt.

Płoty. — Dystans ok. 2400 mtr. Nagroda 600 zł.: Honwed, Harroetta, Emir IV, Tabarin, Pan Benet, Admonieja Ama, Hakata.

Plaska. — Dystans ok. 2100 mtr. Nagroda 600 zł.: Judica, Harietta, Babnicz Ama, Garuffa, Nerida.

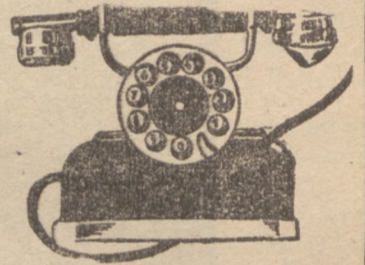
Plaska. — Nagroda Gałowa. Dystans ok. 1800 mtr. Nagroda 1200 zł.: Ijola, Dora, Festyn, Rewers, Marjasz, Kańciarz Jawajka.

Plaska dodatkowa. Dystans ok. 1600 mtr. Nagroda 500 zł.: Galahad, Markietanka, Etna III, Neunoutte, Trzask, Noisette, Kjiw.

Plaska. — Dystans ok. 1800 mtr. Nagroda 600 zł.: Garuffa, Czarnobrewy, Ama, Aza (Etna III, Forum, Palicr.

Wyciąć! Przechować!

TELEFON ZAŁATWI każde Twe życzenie

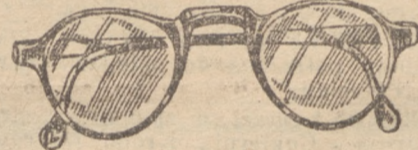
Krem Meta gubi piegi, plamy, węgry przyszcze
R. BARCZYK, Będzin, Kołtąja 1

Skład Apteczny DANCYGIERA, Będzin, Małachowskiego 34

poleca po cenach najniższych wody kolońskie, środki opatrunkowe, zioła lecznicze oraz kremy od piegów, plam, przyszczy. — Najlepsze prezerwatywy od 25 groszy.

71.576

Kto dba o swój wzrok nosi okulary ze szklami ZEISS punktual i ZEISS URO — punktual. Blizszych informacji udziela

„OKULARIUM”

w Sosnowcu vis à vis dworca
Własna pracownia wyposażona szlifokawnią szkła Fach we obsłudze na w najnowsze maszyny do

61.248

Wydaje się bezpłatnie okulary dla członków Ubezpieczalni Społecznej i pracowników P. K. P

Wszędzie „EXPRES ZAGŁĘBIA” dociera i dlatego reklama zamieszczona w „Expresie” odnosi należyty skutek. Ogłoszenia przyjmuje administracja 6-14-97

KINO „ZAGŁĘBIE”

DZIS OSTATNI DZIEŃ potężny film morski poświęcony najważniejszemu wydarzeniu w dziejach Europy p. t.

Wyspa w płomieniach

Walka dwóch potęg o władzę na morzach!
W rol. gł.: Vivian Leigh i Laurence Olivier. i inn.
Pocz. o g. 17.30, w niedzielę 15.30.

Kino „PATRIA”

DZIS OSTATNI DZIEŃ!
Ulubienica publiczności
DANIELLE DARRIEAUX
w najnowszym kapitalnym filmie p. t.
MOJA PANNA MAMA

Kino „RIALTO”, Warszawska 18

DZIS OSTATNI DZIEŃ!
GENIALNA KREACJA TYTANA EKRANU
HARRY BAURA
Dramat ludzi morza. Noc Szanghaju. Reprezentacyjne arcydzieło kinematografii francuskiej

Kapitan Mollenard

O puchar P. Prezydenta R. P.

Mecz piłkarski Zagłębie — Łódź w Sosnowcu

Dzisiaj na boiskach 6 miast Polski rozegrana zostanie pierwsza runda spotkań o Puchar P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

W Łucku walczą reprezentacje Wołynia i Stanisławowa, w Brześciu — Polesia i Warszawy, w Białymstoku — Białegostoku i Wilna, w Toruniu — Pomorza i Poznania, w Lubli-

nie — Lublina i Lwowa, wreszcie w Sosnowcu — Zagłębia i Łodzi.

Składy obu drużyn już podawaliśmy. Zawody odbędą się na stadionie STS. „Unia” w Sosnowcu o godz. 16.30 W przedmeczku spotkają się drużyny juniorów RKS Czarna, Sosnowiec kontra TS. Sarmacja Będzin.

OGŁOSZENIE.

Aleksander Nagoda zostaj prawomocnie przez Sąd Grodzki w Sosnowcu w dniu 12.III.1938 r. za użycie obraźliwych i znieważających słów pod adresem Jana Pawełczyka skazany na dwa tygodnie aresztu i pięćdziesiąt zł. grzywny.
Karę aresztu zawieszono Nagodzie warunkowo na 2 lata. Wyrok ten będzie przestrogą dla tych, którzy zechcą jeszcze w przyszłości szargać honor i dobre imię b. wywiadowcy Policji Państwowej p. Jana Pawełczyka.

KINO „EDEN”

Dziś! I Wiedeński melodramat pt.
PRATER
osnuty na tle życia cyganerii wiedeńskiej. W rol. gł. MAGDA SCHNEIDER i Willi EICHBERGER
II Wielka epopea szpiegowska pt.
W sieci wywiadu
W rolach głównych
H. MARSCHALL i G. MICHAEL
Początek I seansu o g. 17.30
i w niedzielę o g. 15.0

Elektryczność gotuje potrawy, nie zużywając powietrza i nie brudząc naczyń.

W okresie propagandy od 15 kwietnia do 15 czerwca br. dodajemy do każdej zakupionej u nas kuchenki elektrycznej **komplet garnków.**

Prosimy o odwiedzenie naszej poradni gotowania przy sklepie Elekrowni, Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.

PO MECZU WOLVERHAMPTON -- ŚLĄSK W KATOWICACH.

Na zdjęciu — fragment z meczu piłkarskiego Wolverhampton — Śląsk, rozegranego w Katowicach w dniu 18 bm. Reprodukujemy moment przed bramką Śląska.

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

KURSY pisania na maszynach czynne codziennie. Wpisy i informacje w księgarni „Polonia” Sosnowiec Huta „Rozwoju”. Tel. 6-15-36.

LOKALE

POKOJ umeblowany osobne wejście za raz do wynajęcia. Sosnowiec, Bracka 2/II p. m. 18.

POKOJ umeblowany z osobnym wejściem dla jednego — dwóch panów. Br. Piechowski, ul. Kuznica 36 m. 1.

DO wynajęcia cztery pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami, centrum Sosnowca, Piłsudskiego 8.

NOWOCZESNE mieszkanie 3 pokoje z kuchnią II piętro do wynajęcia od zaraz Sosnowiec - Pogoń, Mazowiecka 4 obok kolonii miasta Sosnowca.

DO wynajęcia pokój z kuchnią, przedpokojem, spiżarnią. Sosnowiec, Jastrzębia 6.

LUB 4 pokoje, wygodny, balkon II piętro, słoneczne, garaż wynajme. Mołczyński 14.

POKOJ umeblowany z wygodami przy ul. Pierackiego wynajme solidnemu panu. Wiadomość w administracji.

POKOJ umeblowany wynajme, piasek na Pogoni sprzedam, pięćdziesiąt zł. prz. — Wiadomość: Kościuszki 3, mieszk. 15.

POKOJ z wygodami niekrajujący do wynajęcia. Pierackiego 4. Wiadomość u dozorczy.

POSADY I PRACE

POTRZEBA dwóch szewców podreżniaków. Sosnowiec, Nowa 24.

POSZUKUJE się dobrej kucharki, umiejącej smacznie i oszczędnie gotować do prowadzenia kuchni na kolonii w Rabce oraz trzech służących na czas od 1 czerwca do 30 września 1938 r. Zgłoszenia kierować do Administracji pod „Koloniamy”.

INTELEKTYWNA osoba poszukuje zajęcia do samotnego pana. Sosnowiec, Poście restante L.

POTRZEBNY zdolny czeladnik szewski Pogoń, ul. Bracka 4

POTRZEBNY fryzjer. Posada stała. — Zgłoszenia Heim, Olkusz.

POTRZEBNY szewce damski. Sosnowiec Kaliska 39, Grzywna.

POTRZEBNI czeladnicy szewscy na męską i średnią i podreżniak. Sosnowiec Małachowskiego 32, Kaczmarczyk.

BZIEWCZYNA znająca branżę szkła porcelany potrzebna do sklepu. Oferty pod „Porcelana”.

POTRZEBNA uczelnia sklepowa zaraz. Piekarnia - Cukiernia Króla, Dąbrowa Górnicza.

ZBIORNICĄ OSZCZĘDNOŚCI ŚWIATA PRACY ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO jest

»Bank Spółem«

ODDZIAŁ W SOSNOWU, UL. PIERACKIEGO 1

Czynny codziennie od 9—13 i 16—18 w soboty od godz. 9—13.

POTRZEBNY chłopak na praktykę. Koncesjonowany Zakład Elektrotechniczny Mosna Dąbrowa, Kościuszki 35.

POTRZEBNI słuszarze. Pająk, Dąbrowa Górnicza, Piłsudskiego 17.

POTRZEBNI czeladnicy krawiecy. Będzin, Kollataja 22, Rychel.

POSZUKUJEMY chłopca do Biura Dzienników. Wiadomość Szpigelman, Będzin, Kollataja 34

PRACOWNIA gorsetów Sosnowiec, Piłsudskiego 14 m. 7 poszukuje paniąki umiejącej szyć na maszynie.

POTRZEBNY czeladnik krawiecki na duże sztuki. Sosnowiec, 3 Maja 22.

KUPNO I SPRZEDAŻ

ODCISKI zgrubienia skóry usuwa „RADIODIOL”.

WAPNO w bryłach i lasowane z pieca Hoffmanowskiego znane ze swej dobroci polecają Zakłady Wapienne Józef Paluński w Sosnowcu — Srodula, ul. Pol. Frusa, telef. 62267.

PIELĘGNIJ WŁOSY!! Szampionem ziołowym w płynie „ORION” idealnie myje i usuwa łupież. Oddzielnie na włosy tłuste i suche.

POMNIKI gotowe w wielkim wyborze poleca Zakład artystyczny - kamieniarski Józefa Gajosa Dąbrowa Górnicza, Bąndurskiego 10.

KARALUCHY pluskwy i inne robactwo teści radykalnie „MORANT” powtarzam „MORANT”.

AMATORZY dobrych gitar używają tylko „PIASTÓWKI”. Gatunek specjalny z podwójną wałą 125 sztuk 25 groszy.

MEBLE

na raty gotowe i zamówienia
ofortomany

nowoczesne tapczany, salоники i garnitury klubowe, fotele, kozetki, materace, siatki, wszelkie przeróbki wykonanie solidne gwarantowane, ceny niskie J. TOMCZYK, Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14, Tel. 65-105 Firma egzystuje od 1910 roku.

PIEGNI i nieczystości skóry usuwa Krem „ORLANDO”.

Zakład pieczętkarski Lucjan Stybliński

Sosnowiec 3 Maja 30 telefon 61,700 wykonywane pieczętki szyldy emaliowane itp.

ROZJAŚNIA i nadaje przepiękny blond kolor włosom esencja rumiankowa „ORION”.

SPRZEDAM 7 mórg z łąką, nowy dom ceglany, chlew, stodołę, ogród owocowy. — Okolica Siewierza. Zgłoszenia do Administracji pod „Nowe gospodarstwo”.

SPRZEDAM harmonie bromatyczną białą i 2-ch rzęgową 12 basów. Wale Hr. Renard 10, 10, Miechów.

SPRZEDAM tanio stół kuchenny, szafkę na wodę, 2 łóżka żelazne z siatkami, łóżko dziecięce. Piłsudskiego 42, III p. front mieszkanie nr. 10

BUDKA do sprzedania i zaraz do przeniesienia od 1—15 czerwca, nadaje się do różnego handlu lub warsztat różnego rodzaju. Mysłowice, Kacza, Baraki, Wołtowicz.

OKAZYJNIE sprzedam Foto Reflektor, a kupię aparat 18x24 podręczny. Weiszar Sosnowiec, Pułaskiego 2.

FOTOGRAFII od Komunii Św. zł. 3.50 6 fotografii do wszelkich legitymacji zł. 1.50 Bracia Altman, Sosnowiec, 3-go Maja 11.

PRZYJMUJE zamówienia na firanki, kapy, haftu dekoracyjne, białe damską, męską i dziecięcą. Sukienki letnie Płaszczki, sukieneczki i ubranka dziecięce. Artystyczna naprawa welniowej garderoby. Wiadomość: Dąbrowa Górnicza, ul. 1-go Maja 36

SPRZEDAM motocykl z przyczepką „Ariel” 500 cmr. sześć w bardzo dobrym stanie. Wiadomość tel. 71460

DO sprzedania tanio używane umywalki nocne szafki, stoły, lustro i różne sprzęty Rodzin Hotel „Bristol”.

KUPIE sprężynowy młot mechaniczny. Zgłoszenia pod „Ajaks” do administracji Expressu Zagłębia w Sosnowcu.

ZGUBIONE DOKUMENTY

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową i kartę mobilizacyjną wydaną przez 76 p. p. w Grodnie. Izrael Majtoles **ZAGINAŁ** dowód zastawowy nr 728 Banku Polskiego w Sosnowcu na imię Ludwika Finkelsteina.

KILJAN ANNA zgubiła legitymację Ubezpieczalni Społecznej, wydaną w Sosnowcu.

ROZNE

ZNAŁAZCA koinierza lisa srebrnego zo stawionego w przedziale II klasy w Sosnowcu o godz. 13.26 na górnej półce, przesyła o łaskawe zwrócenie go za wynagrodzeniem do Administracji Pisma. Dyskrecja zapewniona.

Biuro pisania podań

do władz administracyjnych oraz przepisywań maszynowych **BOLESŁAWA WYLONA** w Sosnowcu, ulica Warszawska 12 czynne od 8—19.

Ondulacje trwałą

wykonuje solidnie Pytlak, Pogoń, Sucha 24.

ROBOTNICZY Instytut Oświaty i Kultury imienia Stefana Żeromskiego w Porębie z kwoty ulicznej 1 maja 1938 zebrał złotych 35. Pieniądze w całości przeznaczone zostały na oprawę książek biblioteki Instytutu.

PRZYJMUJEMY zgłoszenia poszukujących służby domowej. „O. R. Z” Kilińskiego 1

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment” w Warszawie, Sp. Akc.

FILM MONTOWANY PRZEZ PUBLICZNOŚĆ.

Reżyserzy i producenci hollywoodzkiej wytwórni zdają sobie doskonale sprawę z wagi jaką posiada należyty montaż filmu. Od kilku lat ustalili się pewien zwyczaj, w myśl którego film niezmontowany jeszcze całkowicie, dać może dłuższy niż ten, jaki ukaże się po końcowym montażu na ekranach wyświetlany jest niespodziewanie w jednym z kin. Bez żadnej zapowiedzi, bez reklamy, zamiast bieżącego filmu ukaże się na ekranie film, który ma być dopiero wypuszczony. Na sali w rozmaitych miejscach siedzi cały szereg obserwatorów, badających reakcję publiczności. Niezależnie od tego publiczność przy wyjściu z kina otrzymuje specjalne kartki z prośbą o wypełnienie ich swoimi uwagami i o odpowiedź na pewne umieszczone tam pytania. Normalnie pokazy te odbywały się w Hollywoodzie w jednym z większych kin, którego publiczność przyzwyczai-

wiele innych. W rolach głównych w tym filmie, zrealizowanym przez wytwórnię RKO Radio występują Preston Foster, Barbara Stanwyck oraz słynna młodociana gwiazda Bonita Granville. Scenariusz opracowany jest na podstawie słynnej noweli Sean O'Casey'a a akcja jego rozgrywa się w czasie walk o wolność Irlandii.

Film zrealizowany został z ogromnym nakładem kosztów, jak zresztą wszystkie filmy Johna Forda, który nigdy nie pozwala sobie ograniczyć budżetu. Wyświetlany w Ameryce i Europie cieszył się wszędzie dużym powodzeniem i uważany jest powszechnie za jeden z czołowych filmów bieżącego roku.

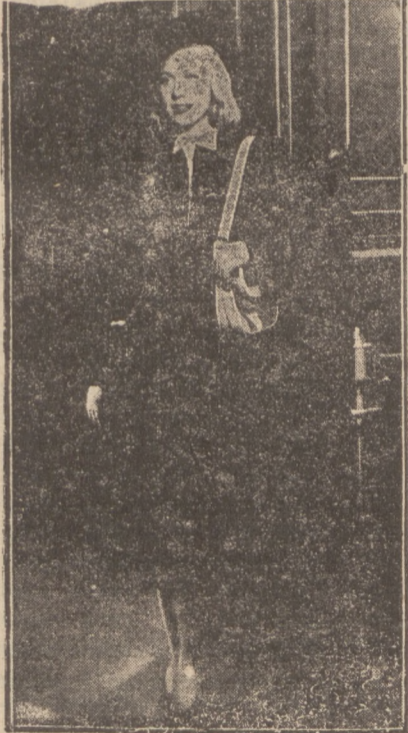

Barbara Stanwyck i Preston Foster w filmie p. t. „Plug i Gwiazdy”.

Barbara Stanwyck i Preston Foster już była do tego rodzaju pokazów.

Obecnie jeden z wielkich producentów amerykańskich, S. J. Briskin, producent filmu „The Plough and the Stars (Plug i gwiazdy) przeprowadził ciekawy eksperyment. Przed końcowym montażem filmu pokazał go w kilkudziesięciu kinach rozsiadanych po całym Stanach Zjednoczonych. Mr. Briskin przypuszcza, że film „Plug i Gwiazdy” jest jednym z największych obrazów jego produkcji i że dla obrazu tego oplaca się ten kolosalny trud, jaki wziął na swoje barki. Z kopią tego filmu jeździli dwaj wybitni reżyserzy, zbierając w całym Stanach Zjednoczonych opinię publiczności i właścicieli kin. Dopiero po dokładnym przestudiowaniu wszystkich otrzymanych uwag, film wrócił do t. zw. cutting room, gdzie nastąpi dopiero ostateczny montaż.

„Plug i Gwiazdy” to film realizacja-

Irena Dunne w świetnej komedii „Radość Życia”.

o jednym z najświetniejszych reżyserów Ameryki, Johna Forda, twórcy takich filmów jak „Maria Stuart”, „Potępieniec”, „Zaginiony Patrol” i

Donoszę Szanownej Klienteli, że nadeszły nowe fasony

plaszczy męskich, damskich, ubrań męskich

w najnowszych deseniach oraz oryginalne płaszcze nieprzemakalne angielskie w dużym wyborze poleca

POZNANSKI MAGAZYN ODZIEŻY

MICHAŁ MALEWSKI

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 23.

Ceny niskie i stałe.

Ambasador chiński herbata i fakt dokonany.

Ambasador Chin w Paryżu, dr. Wellington Koo, wygłosił odczyt, w którym wyraził m. in. żal z powodu pewnej inklinacji w stosunkach międzynarodowych do uznawania faktów dokonanych. Zaznaczył przy tym, iż — rzecz osobliwa — w języku chińskim nie ma wyrazów odpowiadających znaczeniu słów „fakt dokonany”, tak, iż zastępuje je francuskie: „fait accompli”. W kilka dni później, gdy ambasador przyjmował u siebie jednego ze swych rodaków, wrócił do tej samej kwestii i wyjaśniał mu znacze-

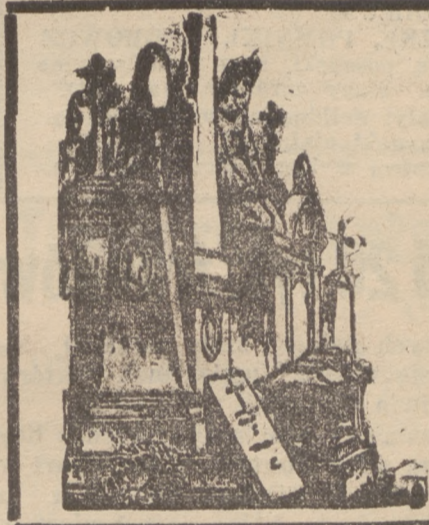
nie wyrażenia „fakt dokonany”.

— Jeśli wypiję filiżankę herbaty — zauważył gość ambasadora — będzie to fakt dokonany?

— Nie, to nie to. Jeśli ja nie pozwolę panu wypić herbaty, a pan opróżni filiżankę jednym haustem, posta wi mnie pan w obliczu faktu dokonanego. Rozumie pan teraz?

Rozmówca dra Koo namyślał się przez chwilę.

— Wydaje mi się, że w takim razie poparzyłbym sobie usta...

Zakład artystyczno-rzeźbiarski i kamieniarski

JANA ZAGÓRSKIEGO

Sosnowiec, ulica Aleja 8. — Telefon 62248

WYKONYWA:

pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozaikowe t. j. schody, słupy ogrodzeniowe, drenaże studienne, płyty trotuarowe, murowanie grobów i t. p. Wykonanie solidne i dogodne warunki — płatnośc.

Kobiety nie bij nawet kwiatem... Niewolnictwo kobiet na Wschodzie.

Stanowisko niewolnicze kobiet przetrwało tysiąclecia, jak każdy zresztą stosunek prawny na Wschodzie, każda ustawa od prawodawstwa aż do Koranu.

Niewola kobiety otrzymywała sankcję, które nadawało jej charakter nadmiernie trwałe. Pewne przeobrażenia i zmiany stosunków pod tym względem wprowadza samo życie i kultura zachodnia. Nie mniej jednakże wszystko jest po dawnemu. Manu mówi:

„Kobiety są żadne rozkoszy, kapryśne bez przywiązania, nie mają praw świętych i modlitwy, a bramy raju będą na wieki przed nimi zamknięte”.

Uczni zaś starożytni uczyli: „Tylko mężczyzna posiada duszę nieśmiertelną, dla niego bramy szczęścia wiecznie otwarte. Obok tych słów surowych dla kobiety porywa się niekiedy prawodawca hinduski na wyzyny np. takiej poezji:

„Nigdy nie uderzaj kobiety nawet kwiatem. Gdziekolwiek kobiety są w poszanowaniu, tam bóstwo jest zado-

wolone, gdzie jej nie czeją, tam modlitwy są bez skutków. Należy ją otaczać zbytkiem, gdyż źle ubrana wypę dza radość z serca małżonka.

Kobiety, które łączą się z małżonkami, aby zostać matkami, są boginią mi szczęścia”.

Nieco zaś dalej Manu oświadcza, że kto bije kobietę, nie jest więcej winien, niż gdy pomimo woli rozdepeze robaka w polu albo urwie kwiat.

Dziwne te usankcjonowane przepisy budzą niesmak, tęgą dalekim tajemniczym Wschodem, krajem mandarynów.

W kilku wierszach

„DO BAŁTYKU — POLSKA Z LITWA!”

Pod taką nazwą zamierza Liga Morska i Kolonialna zorganizować w roku bieżącym IV wielki splot wioślarzy, żeglarzy i kajakowców wodami śródlądowymi do morza, a mianowicie Niemnem i Wilią do Kłajpedy.

Punktami zbiórki mają być Grodno i Wilno.

Odplyw z Grodna przewidziany jest dnia 10, z Wilna dnia 15 lipca, rozwiązanie splotu, po kilkudniowym pobycie nad morzem, około dnia 7 sierpnia.

Wpisowe wyniesie prawdopodobnie zł. 125, w tym pobyt, wyżywienie i zakwaterowanie w czasie splotu, od Grodna czy Wilna porzawszy, powrót uczestników koleją do miejsc zamieszkania i odtransportowanie łodzi. Do miejsc zbiórki przewiduje się specjalne ulgi kolejowe.

STACJA TELEWIZYJNA NA WIEŻY EIFFLA W PARYŻU

Na wieży Eiffla uroczyste otwarcie nowej stacji telewizyjnej. Będzie ona posiadała najwyższą antenę telewizyjną na całym świecie.

FLOTA HANDLOWA ESTONII.

Tonaż floty handlowej estońskiej zwiększył się dzięki ostatnim zakupom statków do 193 tys. ton i przewyższył objętość floty lotewskiej, wynoszącą 190 tys. ton.

KOMUNIKACJA LOTNICZA POMIĘDZY EUROPĄ I AFRYKĄ

Poczynając od dnia 27 marca 1938 r. komunikacja lotnicza pomiędzy Paryżem a Dakarem odbywa się 2 razy tygodniowo, zamiast jak dotychczas raz na tydzień. Podróż na przestrzeni blisko 3.900 km. trwa nieco dłużej niż 20 godzin, bez zmiany samolotu. eroplany zaopatrzone są w 8 miejsc siedzących.

OFIARNOŚĆ.

O wielkim zainteresowaniu społeczeństwa dobrojeniem Polski na morzu świadczy ofiarność bezrobotnych w osadzie Chlewiska, pow. koneckiego, którzy przy nabieraniu skromnego zasiłku nie zawahali się złożyć kwoty zł. 357 z przeznaczeniem na Fundusz Obrony Morskiej.

RUCH STATKÓW W KŁAJPEDZIE (LITWA)

Ruch statków w Kłajpedzie w porównaniu z innymi portami na Bałtyku nie jest wielki, lecz stale wzrasta. W roku 1935 weszło 1.225 statków o pojemności 691.000 ton, w r. 1936 — 1.371 statków o pojemności 789.000 ton, w r. 1937 — 1.414 statków o pojemności 845 ton netto.

KRAJOWA WYSTAWA KONI W LUBLINIE.

W rk. bież. między dn. 27 czerwca a 3 lipca odbędzie się krajowa wystawa koni w Lublinie. Na wystawie zgrupowane będzie około 450 wysokowartościowych koni wszystkich typów z całego kraju celem zobrazowania rozwoju i postępu polskiej hodowli koni.

NOWE ŚWIĘTO NARODOWE

Opublikowany został dekret królewski, mocą którego dzień 25 kwietnia obchodzony ma być jako święto narodowe.

Sprawy kobiece

Skąd powstała moda lakierowania paznokci na czerwono.

Jedno z angielskich czasopism kobiecych urządziło ankietę, stawiając pytanie, czy ładniej wyglądają paznokcie koloru naturalnego, czy też polakierowane na czerwono.

Olbrymia większość wypowiedziała się za paznokciami naturalnej barwy. Najciekawszą odpowiedź nadesłała nie kobieta, a mężczyzna, prof. akad. demii sztuk pięknych, który napisał: „Moda lakierowania paznokci na czerwono powstała w Ameryce.

Wymyślił ją panie, które zajmując się własnoręcznie kuchnią, nisz-

z wyższego towarzystwa nie stosują tej mody i nadają paznokciom naturalną barwę i to nie zapomocą lakieru, a polerowania, co zajmuje wiele czasu,

w skutek czego nie zawsze jest dostępne dla kobiet pracujących i zajmujących się kuchnią”.

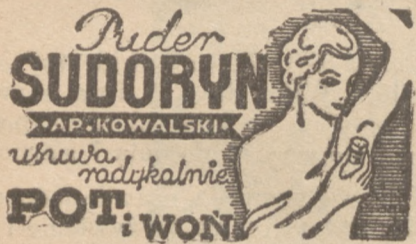
Bez winy 8 lat w więzieniu Sing-Sing.

Przez przypadek odkryto, że przed niedawnym czasem opuścił jeden z najstraszniejszych więzień, a wianowicie Sing-Sing, człowiek, który został skazany na 8 lat więzienia, za czyn popełniony przez kogoś innego. Przed ośmiu laty odpowiadał on przed sądem nowojorskim za rabunek.

Wszystkie poszlaki wskazywały na to, że to on właśnie popełnił przestępstwo i mimo tłumaczeń i wskazywania dowodów niewinności — został skazany na więzienie. Dopiero po odcierpieniu kary wyszło na jaw, że jego tłumaczenia były w zupełności zgodne z prawdą, a skazano go za przestępstwo popełnione przez szajkę gangsterów, przychwyconych obecnie na gorącym uczynku włamania.

Obecnie władze, chcąc dać satysfakcję skazanemu, czynią starania, by by lego więźnia odnaleźć, co do tej pory nie udało się. Gdy o tym fakcie dowie-

dzieli się inni skazani — do władz sądowych wpłynęły masowe prośby o rewizję procesów.

czyli sobie bardzo paznokcie a zwłaszcza przyciemniały ich barwę.

Panie te zaczęły używać kolorowych lakierów, narazie imitujących naturalną barwę paznokci, a gdy to nie wystarczało coraz bardziej czerwonych — co wreszcie doprowadziło do stosowania jaskrawo-purpurowego lakieru.

Moda ta rozpowszechniła się niebawem i została przyjęta przez niektóre gwiazdy filmowe. Dotąd jednak damy

Pierwszy w Zagłębiu Chrześcijański
Skład szcetek i pędzli
Lucjan Stybliński
SOSNOWIEC, 3 Maja 30, tel. 61700
Poleca: szcetki, pędzle i art. gospodarstwa domowego jak: lezaki, wyroby drucziane i koszykarskie pasta, mydło, wycieraczki, trze paczki i t. p.

Dwanaście razy

ZAWISŁ NA STRYCZKU.

Niezwykły rozwój mięśni szyi ocałił bandytę chińskiego Tehi Lounga od śmierci.

Tehi Loung został skazany na po wieszenie za morderstwo w celach ra bunkowych. Egzekucja odbyła się, a le jakież zdumienie ogarnęło obecnych gdy po 20 minutach, po odcieciu wi sielca okazało się, że Tehi Loung w dalszym ciągu żył.

Wreszcie po 12-krotnej próbie po wieszenia bandyty chińskiego zmienio no mu wyrok śmierci na dożywotne wieszenie.

Gwoździe do sztandarów
odznaki dla klubów, medale i pal kietki.
Chromowanie, niklowanie, miedzio wanie, mosiężenie cynkowanie, sre brzenie, złoczenie i odnowienie na kryć stołowych.
Fabryka Galanterii Metalowej
„GALMET”
Sosnowiec Przejazd 3, telef. 61.546.

Jak wykryć

PRAWDZIWI WIEK LUDZKI!
Niedawno jeden z uczonych niemie ckich wynalazł niezawodny sposób o znaczenia prawdziwego wieku ludz kiego. Polega on na tym, że krew ba danego człowieka wstrzykuje się do krwi królika doświadczalnego. Reak cja, jaka zachodzi we krwi królika, pozwala na ścisłe ustalenie, w jakim stopniu poddany próbie organizm ludzki jest zużyty i jak jeszcze długo może żyć.

FABRYKA WYROBÓW BETONOWYCH
I PRACOWNIA ARTYSTYCZNO - RZĘBIARSKA
„WIKTORIA”
właścicielka: Wiktoria Urbańczyk
DABROWA GÓRNICZA: Biuro ul. Narutowicza 35
tel. 68436. Skrz. pozt. 93
Pracownia kamieniarska, ul. Ks. Bańdurskiego 17.
POLECA:
RZĘBY ARTYSTYCZNE, POMNIKI, GROBOWCE
oraz schody mozaikowe, posadzki, rury kanalizacyjne
cementowiny studzienne, słupy ogrodzeniowe, płyty
Pierwszorzędne materiały! Solidne wykonanie! Dogo dne warunki płatności!
Najstarsze przedsiębiorstwo w Zagłębiu Dąbrowskim.

Za jeden skromny obiad 20 tys. franków

Słynny francuski malarz Jaques Boutot, który jeszcze w roku 1921 był bardzo biedny i prawie pozbawiony środków do życia, a przede wszystkim całkowicie nieznany ze swego talentu ofiarował jednemu z właścicieli oberży dwa obrazy, jako zapłatę za jeden zjedzony, bardzo skromny obiad. Od było się to po długich targach.

Oberżysta dał się w końcu przekonąć, wziął obrazy, powiesił w jednym

z tylnych pokoi i stale narzekał, że dał „się nabrać” malarzowi, który właściwie wyrządził mu szkodę.

Niedawno odbyła się sprzedaż licytacyjna dzieł Boutota, który zmarł w roku 1934. Dowiedział się o tym z piąm oberżysta, który natychmiast udał się do Paryża, zgłaszając również swoje dwa obrazy na licytację. Onie miał, gdy otrzymał za nie 20 tys. fran ków.

Nowości wydawnicze

K. Kalnowski O SKÓRĘ LWA MOR SKIEGO, Z CZYT. 119. Str. 32, Wydawni ctwo M. Arcta, Warszawa, 1938
Cena zł. —48

Powiastrka zawiera ogromnie ciekawy opis wyprawy myśliwskiej na lwy morskie. Rzecz dzieje się w Peru dokąd przy byli dwaj młodzi paryżanie. Polowanie wypadło niezmiernie interesująco i dało dużo nowych i ciekawych wrażeń. Wepa niały dzięki kraj, nieznanym w Europie świat zwierzęcy, niebezpieczeństwa wyprawy — wszystko to złożyło się na nie zapomniane przeżycia.

M. Staniszevska. BIUROWOŚĆ PANI DOMU. Prowadzenie rachunków, porządek w kwitach podatki i opłaty, aseku racja, ubezpieczenie służby, wzory podań i odwołań. Wydawnictwo M. Arcta War szawa, 1938 Cena zł. 2.50.

„Biurowość pani domu” porusza spra wy aktualne w każdym gospodarstwie, niezależnie od stopy życiowej. Wszystkie bowiem musimy płacić podatki i świad ozenia socjalne, wszystkie mamy do czy-

nienia z urzędami wszystkie musimy pro wadzić rachunki, aby wiedzieć, jak gospo darować pieniędzmi. Może jednak wska zówki zawarte w tej książce najcenniej sze są dla pań domu, nie rozporządzają cych dużymi środkami materialnymi ani dużą ilością czasu, a zmuszonych łączyć przeczorność z oszczędnością.

Dla tych pań książka p. Staniszevskiej jest cennym nabytkiem, zawiera bo wiem dużo praktycznych wskazówek w zakresie organizacji rachunkowości i do stępowania się do swych możliwości fi nansowych. Drugą jej wartością jest to, że dopomaga utrzymać się przed wydatkami

Panie Domu, pamiętajcie!
Každy sklep
sprzedający znane z dobroci
gilzy, Diza fab. A. J. PŁAZAK
Sosnowiec, Wielka 24
dodaje bezpłatnie
1 szklanek cienką (do 10 pudełek
wzgl. piękne kasety, albumy zako pniańskie.
— Unikajcie naśladowictwa! —

HUMOR

A MOŻE POMOZE...

Wobec powtarzających się coraz częściej kradzieży książek w księgarniach powstała w kołach księgarskich myśl, by do książek wykładanych na stołach i kontuarach wkładać przy karcie tytułowej załączniki z przyto czeniem dawnej przypowiadki:

Kto tę książkę ukradnie,
temu ręka odpadnie,
a kto ją schowa pod futro...
Spróbować nie zaważdzi, a może ta ka przestroga pomoże.

—oO—
SKRUPULATNY LOLUS.

Lolus dostał od cioci na imieniny, piękną książkę z obrazkami. Czyty wał ją skrupulatnie aż do dnia swych urodzin.

— Co to znudziła ci się już ta książeczka od cioci? — pyta mamusia, widząc, że Lolus od paru dni przestał się książką interesować.

— Nie...
— Więc dlaczego przestałeś czytać te zajmujące powiastki, jakie się w niej znajdują?

— A bo tam na karcie tytułowej pi sze „dla dzieci do lat dziesięciu” a ja właśnie onegdaj — przecież mamusia wie o tym — zacząłem rok jedenasty.

—oO—
NIEMOŻLIWOŚĆ.

— Wierzysz, że osły mogą fruwać.
— Jakie głupstwo. Nie chłopce nie wierze.

No, a Antos chwali się, że chce być lotnikiem.

SEKRET POWODZENIA

Chcesz wiedzieć czy masz szczeniaki do loterii? Chcesz wiedzieć co Cię czeka w niedalekiej przyszłości? Chcesz otrzy mać porady i odpowiedzi na pomyślane pytania? Chcesz mieć wpływ na osoby zainteresowane itp. Zwróć się do jasnowi dza - chiromanta i jego Medium — IRY — otrzymasz porady i wskazówki dzięki którym osiągniesz to czego pragniesz. Nie zwlekaj, a zaraz napisz imię, rok i datę urodzenia, na odpowiedź mając zna czeń pocztowy na 35 groszy. Adresuj: Wacław Pyffello, WARSZAWA, ul. Beł dnarska Nr. 17.

100.000 zł. padła wygrana na numer 62112 wybrany przez jasnowidza W. Pyffello i wiele innych większych wygranych. Za trafne przepowiednie otrzymuje tysiące podziękowań.

UWAGA — na żądanie wybiera bez płatnie MEDIUM — IRA — szczęśliwe numery losu do Loterii Państwowej.

stratami i przykrościami wynikającymi z nieświadomości czy nieumiejętności. Często się wszak zdarza, że kobieta, nie oteżnana z przepisami i ustawami, nie orientuje się w tym jakie powinna płacić podatki oraz jakie jej przysługują prawa, w jaki sposób ma postąpić jeśli chce zwolnić służącą lu skorzystać z siku Ubezpieczalni. Praktyczna książka „Biurowość pani domu” rozwikła wszelkie tego rodzaju trudności.

Halina i Charles Paré. JEDZIEMY DO FRANCJI. Str. 86 i plan Paryża. Wydawnictwo M. Arcta Warszawa, 1938
Cena zł. 2.20.

Licznym rzeszom turystów, którzy co roku wybierają się do Francji, mała książeczka odda nieocenione usługi. Jak i komu dać napiwek, jak wysłać list pole cony czy telegram lub zdobyć połączenie telefonijne? Co zamówić w restauracji? Czy jechać metrem czy autotusem? Ty siączne drobne komplikacje życiowe, czę sto zatrważające najmiłszy nawet pobyt zagranicą, znajdują proste i jasne rozwią zanie w tym małym a praktycznym prze wodniku. Ci, którzy nie znają języka, znajdą w nim ponadto liczne rozmówki zaopatrzone sposobem wymawiania.

BEZ BÓLU
SKUTECZNIE
USUWA
ODCISKI
BRODAWKI
I ZGRUBIENIA SKÓRY
PEYN
KLAWIOL
AP. KOWALSKI